

5

Eens komt de grote zomer

Een beeld van Gods toekomst tegenover onze werkelijkheid.

'Ons zicht op de werkelijkheid wordt bepaald door wat we onder ogen krijgen.'

8

Open Kerk

In de zomermaanden staan in Egmond en Culemborg de kerkdeuren vaker open.

'We proberen mensen de ruimte te geven om te komen en te gaan zoals zij willen.'

14

Dáár gebeurt het

Een inblik in dierbare parochiemomenten.

'Soms als we 'allen staan' zak ik stiekem toch op mijn knieën.'

16

In memoriam

George Blom

'Een diep gelovig en aimabel mens, met gevoel voor humor.'

17

Dag catechese, hallo zomer!

Jongeren op de step en in een tienkamp

'Een vrolijke, leerzame en inspirerende dag met veel plezier en gelach.'

En verder:

Van de redactie

Zomeren 3

Column

Biddende levenshouding..... 4

Toerist in de kerk

Katholiciteit 12

Utrecht - Manilla - Amsterdam

Band met IFI..... 18

Even kijken bij

Amersfoort 20

En dan nog dit

Jansenius, Jubilea, Kerkennacht 22

Service

Berichten, agenda en colofon..... 23

De Achterkant

Midden op het plein van de stad 24

Redactioneel Zomeren

Wat extra zonnestralen, de temperatuur boven de twintig graden, de armen (en benen) bloot: de zomer voelt doorgaans goed aan! Vakantie, logeerprijzen, extra vrije tijd, op het balkon en/of in de tuin zitten, allemaal manieren om aan ontspanning toe te komen. In culturen die meer agrarisch georiënteerd zijn dan de onze, betekent de zomer bijna het omgekeerde: Er is werk aan de winkel, want het is oogsttijd! De Bijbel is ontstaan in zo'n agrarische cultuur en dus staat de zomer in het Bijbelse spreken voor oogst, voor vruchten plukken, voor resultaat.

De zomer is een mooi beeld van het eschaton, dat wil zeggen: de ideale stand van zaken in deze wereld, een toestand die wij aanduiden met woorden als voleinding of vervulling. Een situatie waarin Gods scheppende werk tot volle bloei is gekomen. Lied 716 uit ons gezangboek zingt over de grote zomer, die eens zal komen.

In een bijdrage van Ward Cortvriendt kunt u in dit zomernummer van De Oud-Katholiek lezen over dit lied, over verwachtingen en teleurstellingen, ook anno nu.

Terwijl in deze periode van het jaar veel eigen parochianen elders zijn vanwege vakantie, komen gasten van elders (onze) kerken bezoeken. In verschillende plaatsen wordt dan ook juist in de zomermaanden open kerk gehouden. Erna Peijnenburg en Inge van Maaren bezochten met veel plezier Egmond aan Zee en Culemborg om te zien hoe daar de deuren open staan. Pastoor Robin Voorn schrijft over zijn ervaringen van en met 'toerist in de kerk'. In de periode vóór het grote ontspannen worden veel activiteiten afgerond of tijdelijk stopgezet. Oud-katholieke jongeren besloten hun catechesejaar met een actieve en inhou-

delijke dag in de bisdommen. Oftewel stappen en een tienkamp, een viering en samen eten. Met een blik naar binnen maken parochianen ons deelgenoot van bijzondere momenten die zij in hun parochie ervaren hebben. Wietse van der Velde richt onze blik naar buiten (alhoewel...) met zijn bijdrage over de betrekkingen tussen onze kerk en de zusterkerk van de Filipijnen én in Amsterdam. Met een in memoriam gedenken we emeritus-priester George Blom, dienaar van de Heer. 'Ja, Hij zal ons geleiden in 't schone paradijs, het bruiloftsmaal bereiden zijn grote naam ten prijs.' (Lied 716)

Voor wie thuisblijft, voor wie weggaat: een mooie zomertijd gewenst.

De redactie

Column Leonie van Straaten

Een biddende levenshouding

Hoe gaat het met uw gebedsleven? Een vraag die ik niet zomaar aan iemand stel, want het raakt de intimiteit tussen God en u. Het gaat dus over uw liefdesleven en wie ben ik om me daarin te mengen? Maar omdat ik u niet recht in de ogen kijk, durf ik dat wel. En achter de computer waag ik het nu ook om over mezelf te schrijven.

Drie maal daags een korte gebedsdienst in de kapel, dat is het ritme van ons gezamenlijk gebed. Een luxe, omdat ik niet voortdurend zelf moeite hoeft te doen om tijd vrij te maken, een ruimte te vinden: die zijn er. Maar deze luxe kan ook lui maken, gek genoeg. Want als het vanzelfsprekend wordt, kan het ook van goede gewoonte tot sleur worden, een beetje saai. En hoe zit het dan met mijn gebedsleven? Het is net als met ons huwelijk van inmiddels 32 jaar. Want ja, het gaat over mijn liefdesleven. En ik ben er als partner mede verantwoordelijk voor hoe dit gaat.

Bij mij is het geen keurige rozentuin en niet altijd koffie met taart. Het is meestal gewoon roggebroomd met kaas en een beker karnemelk. En dat vind ik lekker, dat is voedsaam

en het houdt mij in leven. De paardenbloemen tussen de rozenstruiken probeer ik regelmatig met wortel en al uit te steken, ik ga er voor op mijn knieën - maar het lukt niet altijd. Sommigen zitten te diep en dan oefen ik om te aanvaarden.

Met ons gebedsleven gaat het trouwens ook over verantwoordelijkheid. Want onze wereld vraagt om biddende, aandachtige mensen. God is er altijd, maar ik? Ook als ik op mijn knieën zit ben ik niet altijd aanwezig bij de Bron, soms word ik geobsedeerd door die paardenbloemen - of ben ik gewoon lui. Als dat tot mij doordringt, oefen ik om te aanvaarden. En zo kom ik aanwezig, is er ruimte om te luisteren. Luisteren is iets anders dan aanvaarden. Het opent mij voor de a/Ander en het opent een tussenruimte. Luisteren om de vraag aan mij en aan ons te verstaan.

Mijn liefdesleven bloeit op door interesse voor de a/Ander: dankbaarheid en lofzang groeien in die ruimte tussen ons in. Is mijn gebedsleven dus toch een rozentuin? Ja, maar wel inclusief de paardenbloemen.

Eens komt de grote zomer

Bepaald zijn door Gods toekomst

*Eens komt de grote zomer
waarin zich 't hart verblijdt.
God zal op aarde komen
met groene eeuwigheid.
De hemel en de aarde
wordt stralende en puur.
God zal zich openbaren
in heel zijn creatuur.*
(OK Gb 716,1; Lb 288,1)

Wanneer ik dit schrijf kijk ik uit over de tuin waar van alles uitbundig groeit en bloeit. De enorme bladeren van de darmera peltata, een overvloed aan vrouwenmantel, digitalis in soorten en maten, de anemonen, geraniums, kamperfoelie, een aantal rozen met de rest beloftevol in knop. Er bloeit nog akelei en zelfs enkele rododendrons. De bladeren en het gras zijn nog mooi fris groen. Het is een zomerse warme dag. Ik schrijf dit niet om u jaloers te maken, maar om het beeld op te roepen van een rijkelijk bloeiende tuin en u dan in gedachten mee terug te nemen naar de winter. De tuin is leeg, behoudens wat groenblijvende structuurbegroeiing. Vrijwel kale aarde. Bruin-zwarte resten van planten. Kale takken aan de bomen. Geen geur, geen kleur. Wat een verschil! Zo groot dat je je bijna niet kunt voorstellen dat het ook anders kan zijn. En ook weer anders zal zijn. Wanneer de zomer komt.

Eeuwige zomer

De zomer als beeld van Gods toekomst tegenover de winter van onze werkelijkheid. Die zomer wordt breeduit bezongen in lied 716. In de aanhef is de

eerste strofe afgedrukt. Oorspronkelijk was het een laat middeleeuws vrolijk werelds lied op de zomer die na de mei zijn intrede doet. De nachtegaal, de leeuwerik, de bomen passeren de revue. Het eindigt met:

*'Daarom loof ik de zomer
en ook de Mei daarbij.
Die doet onze zorgen en verdriet
verkeren in vreugde en goede moed'*

(vertaling auteur dezes). Zoals in die tijd veel vaker gebeurde werd het wereldse lied gebruikt om er een religieuze inhoud aan te geven. De zomer werd daarin gezien als Gods vervulling van de tijden.

“ naïef voor moderne gelovigen(?)

De eeuwigheid van God als een eeuwige zomer. Johann Walter schreef het lied voor de lutherse gelovigen in ongeveer 1545. Hij zegt daarin dat je eigenlijk niet zoveel over Gods toekomst kunt zeggen, maar zijn lied telt 34, zegge vierendertig, strofen. Vertaler-bewerker Schulte Nordholt moest hierom naar verluidt hartelijk lachen. Hij heeft er een lied van gemaakt van acht strofen. Het is een

loflied geworden op de eeuwige toekomst en daardoor komt onze gebroken werkelijkheid niet zo goed uit de verf. Behalve in strofe 4:

*'Ook ons zal God verlossen
uit alle pijn en nood,
van 't woeden van de boze,
van 't vrezen voor de dood,
van aarzelen en klagen,
verdriet en bitterheid,
van alles wat wij dragen,
van 't lijden aan de tijd.'*

Naïef

In het begeleidend commentaar bij het Evangelisches Gesangbuch uit 2005 wordt het lied als een van de minst gezongen liederen aangemerkt. De auteurs wijten dit aan de inhoud die te naïef zou zijn voor moderne gelovigen. En misschien geldt dat ook wel voor ons. Of valt er nog wel iets meer over te zeggen? Ik hoop het van harte, anders is mijn artikel te kort. Eeuwenlang geloofde men dat er een strikte scheiding was tussen de wereld van God en die van de mens. De toekomst van God was daarmee buiten het bereik van menselijk handelen. Die scheiding lezen we ook wel in de Openbaring van Johannes waar het hemelse Jeruzalem uit de hemel neerdaalt. Geheel het initiatief van God. Daarin is geen plaats voor een actieve bijdrage van de mens aan het heil. Het beeld van de onmachtige en zondige mens gaf daar ook geen aanleiding toe. Het lied stamt uit die cultuur en draagt er volop de kenmerken van. *'Eens, dan, zal, God'* zijn de kenwoorden. Nergens wordt een verbinding gelegd met het menselijk handelen.

Leestips bij de Grote Zomer:

- Lied 519 uit het blauwe Gezangboek: 'De steppe zal bloeien.'
- Psalm 126, de basis van lied 519
- Het lied 'Onze Vader verborgen' uit: *Verzameld liedboek - Liturgische gezangen op teksten van Huub Oosterhuis*
- Het gedicht 'Graf te Blauwhuis' van Gerard Reve uit *Nader tot u*

Onmacht

De twintigste eeuw presenteert een ander theologisch mensbeeld. We worden meer gezien als verbondspartner. We kunnen ook wat. Het is de tijd van emancipatie, politieke theologie, bevrijdingstheologie. Stromingen die de mogelijkheid en de verantwoordelijkheid van de mens met betrekking tot een goede wereld benadrukken. De droom van de maakbare wereld, ook in religieuze zin. Het handelen van de mens staat niet los van Gods toekomstplan.

In onze tijd zijn we daar weer van teruggekomen. De wereld is minder maakbaar gebleken, eenheid en solidariteit zijn ver te zoeken, individualisme is op zijn retour, waarheid is diffuus, geloof verdamppt. We zijn, met inlevering van ons geloof in de macht van het Tegenover, opnieuw aan onze betrekkelijke onmacht overgeleverd. Dat maakt het moeilijk om dit lied te zingen.

Teleurstelling

Heel goed besef ik dat bovenstaande erg schetsmatig is. Toch denk ik dat u er iets in herkent. Ook

bij mijzelf ervaar ik iets van teleurstelling na de hoop op de vernieuwing in de vorige eeuw. Ook ik moet me verhouden tot een zekere onmacht om ons geloof menselijk te vervullen. Regelmatig worden we met lentes geconfronteerd die in een nachtmerrie lijken te eindigen. Ik herinner me nog de Praagse Lente in 1968 die gevolgd werd door de inval van de Sovjet-Unie. De zelfverbranding van Jan Palach en anderen als daad van protest hiertegen. Het riep herinneringen op aan de Hongaarse Opstand (1956) toen we een Hongaars vluchtelingetje in huis kregen. Recentelijk dragen we de gevolgen van de Arabische Lente. Hoop verkeerde al snel in teleurstelling. De verwachte nieuwe orde bleek een totale chaos. Ook anderszins dringt de onvolmaaktheid van onze wereld zich bij ons binnen. De onvoorstelbare ellende en uitzichtloosheid van vele honderdduizenden vluchtelingen. De stoet van rouwauto's met de stoffelijke resten van Duitse schoolkinderen die tegen een berg te pletter vlogen. De beelden grijpen diep in en stellen ons geloof op de proef.

Tegelijk mogen we beseffen dat ons zicht op de

werkelijkheid bepaald wordt door wat we onder ogen krijgen. Dat er meer is dan alleen ellende en mislukking. Te midden van dit alles leven mensen door, beminnen en helpen zij elkaar, herstellen schade en werken aan toekomst. En, het klinkt misschien wat naïef, soms weet ik mij getroost doordat ik zie dat onze kleinkinderen heel open en gerust hun toekomst tegemoet zien.

Spitten

Als we iets van de laatste anderhalve eeuw geleerd hebben, dan is het wel dat technologie, economie en politiek geen zekere wegen naar heil zijn. En misschien bestaan er ook wel geen zekere wegen van menselijk handelen. Misschien moeten we ons langs alle wegen die ons ter beschikking staan, richten op het heil dat we verlangen en verwachten. Ons leven stellend in dienst van God. Niet in dienst van onszelf en van toekomstvisies die gericht staan op ons persoonlijk heil.

Enerzijds kunnen we niet verwachten dat ons heden in een directe lijnverbinding staat met Gods toekomst. Anderzijds moeten we die toekomst niet

loszingen van ons heden. Gods toekomst en de menselijke realiteit zijn immers eens en voorgoed op elkaar betrokken. Niet in de eerste plaats door ons handelen, maar door Gods trouw. En dat is een garantie die wij niet kunnen geven. De randen van de smalle kloof tussen het nu van ons en het nu-en-eens van God worden verbonden door zijn liefde. Maar het vraagt ook onze inzet, net als bij een tuin. Het wordt geen zomer in de tuin zonder ons spitten, wieden en zaaïen. 't Kumt wel, maor 't kumt nie van eiges', zoals ze in Brabant zeggen.

Bestemming

Onze grote kerkvader Augustinus schrijft in De stad Gods: *'de glorieijke stad van God, zowel hier, nu die in den vreemde verblijft uit het geloof, als ook daarginds in de bestendigheid van het eeuwig verblijf, wil ik verdedigen tegen degenen die boven haar Stichter hun eigen goden stellen. Een moeilijke werk, maar God is onze helper'*. De stad van God is, net als de eeuwige zomer, beeld van onze bestemming. Het is nu reeds in geloof en zal zijn in vervulling. We mogen haar verdedigen tegen het cynisme van

wie hun eigen goden (lees: eigenbelang) dienen. Hun weg loopt uiteindelijk dood (zie ook psalm 1). Wij proberen de weg van het leven te gaan, die gefundeerd is in Gods trouw en uitkomt bij de vervulling van zijn belofte. ' *Daar zal een groot geluk zijn, daar waar geen kwaad meer zal zijn en geen goed verborgen zal blijven, waar men zich vrij zal kunnen wijden aan het lofprijzen van God. De verklaring van het woord van de apostel 'dat God alles in allen zal zijn' ...Hij zal het einddoel zijn van onze verlangens..'* schrijft Augustinus in het 22e boek van De stad Gods. Vergelijk deze tekst maar eens met die van lied 716.

Met hoop en visioen

De kern van geloof is juist dat we niet samenvallen met wie we nu zijn. Dat de werkelijkheid van ons leven niet samenvalt met de wereld zoals die is. Geloof opent ons leven naar God toe. Opent het in zijn mogelijkheid. We zijn niet gedoemd om onszelf telkens weer te kopiëren. Dat we in geloof verlore mensen zijn, betekent dat we niet door ons verleden bepaald zijn, maar door Gods toekomst.

Ons concrete bestaan is het vertrekpunt van ons toekomstig zijn. Jezus zelf wijst ons op dit verband als de weg van rechtvaardig handelen en van bekering. Dat dreigen we nogal eens te vergeten. De gebrokenheid van onze wereld geeft ons aan wat ons te doen staat. Zonder hoop en visioen verdwijnen we in het lijden van het moment. We moeten bidden en zingen om perspectief te houden en daarin te blijven geloven, anders vallen we samen met het onvolkomen heden, de onvoltooid tegenwoordige tijd.

In de ruimte tussen God en ons, tussen nu en eens zingen we dit lied. Als teken van geloof. Als prelude op de eeuwige lofzang. En we moeten het blijven zingen, al was het alleen maar om de melodie die het hart verblijdt. Naïef? Misschien. Levensnoodzakelijk in ieder geval.

Ik wens u allen een geweldige zomer. Deze zomer en de Komende Zomer. En het geloof dat daarbij hoort.

Ward Cortvriendt

Kerkopenstelling is nog geen Open Kerk

In gesprek met pastoor Rudolf Scheltinga en Kees en Trees Visser

In de Voorstraat te Egmond aan Zee is het altijd druk, zeker in de zomermaanden. Terwijl ik pastoor Rudolf Scheltinga interview over Open Kerk worden buiten luidruchtig de kramen opgebouwd voor de wekelijkse braderie.

Hoe is het begonnen?

‘Met de braderie’, zegt Rudolf. En dat begin was al lang voordat Rudolf in 2010 in Egmond kwam. Elke woensdagavond in de zomermaanden staat de hele Voorstraat vol kramen en is het (zeker bij mooi weer) een drukte van belang. Jaren geleden al is men begonnen met Kerkopenstelling tijdens de braderie. Maar, opmerkelijk genoeg: als het regent op zo’n avond blijft de kerk dicht, want, zo werd gezegd: ‘We zijn geen schuilkerk’. Het zegt veel over het doel van Kerkopenstelling: het gaat erom dat het mooie gebouw en de kerkschatten te zien zijn. Op mensen die alleen maar even willen schuilen voor de regen (met alle nattigheid van dien) zit men niet te wachten.

‘Open kerk’, een nieuw idee

Hoewel de kerk dus al wel meer open was buiten ‘kerktijden’, was het idee van Open Kerk toch nieuw. Rudolf: ‘In 2011 vierden we het 125-jarig bestaan van de kerk. Regelmatig hoorde ik de vraag van toeristen waarom de kerk niet vaker open was, en dit jubileum leek me een goede aanleiding om daar wat mee te doen. Mijn idee was om de kerk dagelijks open te stellen. Niet om het gebouw of om kerkschatten tentoon te stellen, maar als ruimte voor gebed, meditatie en bezinning. Te beginnen vlak na Pinksteren (dat was toen half juni) en tot eind augustus. En elke dag liturgie vieren met de mensen die daarbij willen zijn.

Was de parochie meteen enthousiast?

‘Nee, dat kun je niet zeggen’, herinneren Kees en Trees Visser zich. Kerkbestuur en parochianen vroegen zich af of het niet te veel tijd zou vragen van pastoor en vrijwilligers. ‘Mijn idee was eigenlijk dat de kerk dagelijks open zou zijn van 10.00 tot 16.00 uur’, vertelt Rudolf, ‘maar dat vond het kerkbestuur te veel. Uiteindelijk is het van 11.30 tot 13.30 uur geworden.’ Een klein aantal vrijwilligers bleek bereid om met de pastoor aan het project te beginnen.

Alle verwachtingen te boven

‘We hoopten in 2011 aan het einde van het seizoen 1000 bezoekers binnen te hebben gehad’ zegt Rudolf. ‘Maar al in de eerste week waren het er 600. Aan het einde van het seizoen stond de teller op 6500.’ Er bleek dus wel degelijk belangstelling en daarom kreeg het jubileumproject een vervolg in 2012. Er werd gekozen voor de maanden juli en augustus als vaste maanden voor Open Kerk. Ondanks het feit dat Open Kerk in 2012 een halve maand korter was dan in 2011 steeg het totaal aantal bezoekers naar ongeveer 7000.

Leuk die cijfers, maar wat is het doel?

Rudolf zegt: ‘Dat er een plek is in deze straat waar de aanwezigheid van God onder de aandacht wordt gebracht. Een plaats voor verwondering en verstillig. In de kerk kunnen mensen op het spoor van God komen of Gods spoor in hun leven herkennen.’ Trees: ‘Als je als vrijwilliger bij Open Kerk bent, merk je dat die stille omgeving je zelf ook goed doet. Bovendien zie je ook aan bezoekers vaak dat ze het als heel positief beleven. Ze komen binnen met een lach en gaan met een lach weer

weg. Zo geeft het de vrijwilligers ook veel.’

Open Kerk, hoe doe je dat?

Kees: ‘Het is een heel verschil of je bij Kerkopenstelling bent of bij Open Kerk. Bij Kerkopenstelling ben je gids, je neemt mensen mee onder de arm en vertelt ze van alles.’ Trees: ‘Bij Open Kerk blijven we meestal bij de deur en spreken mensen niet aan. We proberen mensen de ruimte te geven om te komen en te gaan zoals zij willen. De kunst is om te zien wat mensen nodig hebben. Als ik een vragende blik zie, ga ik er wel op af om te zien of ik wat kan betekenen.’

Hoe bereik je een sfeer van gebed?

‘Muziek is belangrijk’, zegt Rudolf, ‘maar we hebben gemerkt dat gezongen muziek niet werkt: mensen worden onrustig omdat ze gaan proberen te verstaan wat er gezongen wordt. Wat wel goed werkt is instrumentale muziek uit Taizé. Dat is herkenbaar voor veel mensen. Bij de liturgieviering tijdens Open Kerk is muziek uit Taizé ook goed bruikbaar, omdat mensen uit allerlei landen het mee kunnen zingen.’ Daarnaast is de rust en bescheiden aanwezigheid van vrijwilligers en pastoor belangrijk. Iets van wat er in mensen omgaat is te lezen in de gebeden die worden opgeschreven bij de plaats waar men een kaarsje kan aansteken.

Open deuren

Tijdens de liturgiedienst blijven de deuren van de kerk open, al geeft dat tijdens de dienst soms iets meer onrust en geloof. Rudolf: ‘We hebben ontdekt dat het het beste is om de liturgieboekjes niet helemaal voor in de kerk te leggen (waar de dienst plaatsvindt), en ook niet om ze achter in de kerk in

de hand te drukken van mensen die toevallig binnenkomen. Ook hier werkt het beter als mensen vrij zijn, en misschien de dienst (een tijdje) volgen vanaf de achterste plekken in de kerk. Daar leggen we dus de boekjes neer.’

Hoe verder?

Sinds 2011 zijn meer parochianen in Egmond enthousiast geworden over Open Kerk, maar kritische geluiden blijven er ook. ‘Kerk is voor zondag,

niet voor andere dagen in de week.’ En: ‘Waarom zouden we de kerk, die is als onze huiskamer, waar we ons thuis voelen, zomaar open stellen voor Jan en alleman?’ Vragen die in feite gaan over wat het betekent om kerk te zijn.

Kees en Trees Visser zijn wel inmiddels overtuigd van de waarde van Open Kerk. ‘Mensen nemen er echt wat van mee. En soms vinden mensen via Open Kerk (opnieuw) de weg naar de kerk.’ ‘Moet Open Kerk in Egmond blijven?’ vraag ik aan

Rudolf. ‘Zeker’, zegt hij met een brede lach. Maar meteen voorzichtig er achteraan: ‘Dat kan echter allen als mensen dit willen dragen. Of dat in de toekomst ook zo zal zijn kan ik niet overzien.’

Erna Peijnenburg

De tijden van Open Kerk in 2015 zijn te vinden op de website van de parochie: www.egmond.okkn.nl

De moeite waard om ontdekt te worden

Open kerk in Culemborg

'Je moet mensen helpen om de okkn te ontdekken.' Frank Duivenvoorde, pastor in Culemborg, maakt de opmerking tijdens een gesprek over open kerk. In de maanden juli en augustus staat daar elke zaterdagmiddag de deur van de kerk wijd open. Een bord buiten op de stoep wijst voorbijgangers op de mogelijkheid om de kerk te bezoeken. Dat er zich een kerk bevindt achter die deur, mag inderdaad wel even benadrukt worden; zo aan de buitenkant valt het gebouw uit 1836 nauwelijks op als kerk.

Met twee stappen sta je vanaf de straat in de kerk. Een vriendelijke gastvrouw die het aantal bezoekers turft, heet de gast hartelijk welkom. Op een tafeltje liggen onder andere folders over de kerk, ansichtkaarten met afbeeldingen van iconen en mandala's en het visitekaartje van de pastor. De beelden die langs de muren staan, het altaar in de apsis, ze zijn het bekijken waard, maar eigenlijk wordt je blik vooral getrokken door de vele wakkerende vlammen van de waxinelichtjes die staan in de hoek bij het Mariabeeld. Gastvrouw Christa vertelt dat veel bezoekers die de kerk komen binnenlopen, even stil staan bij Maria en een kaarsje branden.

Boekenmarkt

De oud-katholieke kerk staat in het centrum van Culemborg aan de Varkensmarkt, een van de straten die uitkomt op de 'grote' markt. Veel winkelende mensen lopen langs en ook veel toeristen die de binnenstad komen bekijken. De open kerk trekt op 'gewone' zaterdagen gemiddeld zo'n zestig bezoekers. Bij de laatste Vrijstadmarktdag op 31 mei werden echter meer dan 500 mensen geteld. Behalve die van het kerkgebouw staat er nog een deur open: in de naastgelegen pastorie zijn bezoekers welkom bij de boekenmarkt. De voormalige vergaderkamer staat vol dozen met tweedehands boeken. Babs, met haar 91 jaar de op één na oudste parochiane van Culemborg, is bijna elke zaterdagmiddag hier aanwezig om te helpen.

Zij was het die zo'n vijftienvintig jaar geleden het initiatief heeft genomen om de kerk eens open te zetten voor bezoekers. 'Het was toen nog een familiekerk en best een besloten gemeenschap. Het leek mij wel goed om de kerk wat meer bekendheid te geven in Culemborg. Niet iedereen uit de parochie reageerde positief op dat idee. Je liep niet te koop met je geloof, dat was privé. Er waren ook mensen die vonden dat het geen pas gaf dat vreemden 'zomaar' meteen op het altaar konden kijken.' Terwijl een mevrouw de titels op de ruggen van de boeken leest, rekent Babs met een andere klant af. Weer één euro in het potje voor de renovatie van de schuur achter in de tuin.

Theetuin

De tuin achter de pastorie en kerk wordt buiten op straat al aangekondigd als theetuin. Hier is de bezoeker welkom om met een kop koffie of thee aan een van de tafels te gaan zitten en te genieten van de rust, van het frisse groen, van de bloemen en planten in de mooi verzorgde tuin. Is buiten zitten te koud, dan is daar in de tuin het theehuis, een voormalig leringsgebouw waar de parochie op de zondagen voor de koffie na de viering bijeenkomt. Tijdens de open kerkdagen wordt hier thee en koffie geschonken, desgewenst met een koek erbij. En wie wil - kind en volwassene - kan aan de grote tafel mandala-tekenen onder leiding van Anky Jacques. Anky: 'Het tekenen en kleuren geeft rust. Er gaat een lijntje naar binnen open, je hoort jezelf weer.' Soms siert zo'n mandala het liturgieblaadje van een viering.

Gastvrij

Voor pastor Frank zijn de tuin en het theehuis instrumenten voor kerkopbouw. Voor de eigen parochie - het koffiedrinken na de viering loopt vaak uit tot ver in de middag - en voor anderen. Zo zal de tuin fungeren als concertzaal op 13 september tijdens de Pianowandeling, een evenement waarbij op verschillende locaties in Culemborg een

pianoconcert wordt gegeven. En met een beeld van Sint-Franciscus in de tuin is de thuisplek van de parochie een prachtige plaats om opgenomen te worden in de poëtische Franciscuswandeling in oktober. Ook middels het Passieproject en een moederdagconcert waarbij muziek en gedichten gecombineerd werden, probeert de parochie in gastvrije openheid anderen te ontvangen. De maandelijkse choral evensong, verzorgd door *het Culemborg Chapel Choir*, is (bijna) het hele jaar door een vast moment van een laagdrempelige viering. De belangstelling voor deze viering met Engelse religieuze koormuziek groeit.

Eigentijds

Veel inwoners van Culemborg en anderen ontdekken zo de kerk achter die houten deuren en maken kennis met de oud-katholieke parochie. Ook op Facebook/ Kerkplein Culemborg Interactief laat de parochie van zich horen. De pagina heeft inmiddels zestig 'likes', maar wordt gemiddeld bezocht door 250 mensen. Frank Duivenvoorde gaat graag in gesprek met degenen die de open kerk bezoeken. Al gauw komt dan de vraag naar wat dan oud-katholiek is. Op een speciaal voor de open kerk gemaakte kaart staat een aantal kenmerken zoals 'eigentijds katholiek' en 'in contact met het Heilige'. Gespreksstof om over door te praten. Tijdens de nazit van de open kerk op zaterdag 13 juni vertelt Christa dat er die middag 109 bezoekers zijn langs geweest en dat er dertig waxinelichten zijn opgestoken. Babs laat weten dat voor zestig euro boeken zijn verkocht. Je moet soms even helpen, een deur open zetten, maar wat is het toch een feest als mensen de kerk binnenkomen, hartelijke gastvrijheid ervaren en een parochie getuigen mag van haar geloof.

Inge van Maaren

De evensongs vinden meestal plaats op de vierde zaterdag van de maand om 16:00 uur 's middags. In juli en augustus is het koor met zomerreces en zijn er geen evensongs.?
www.culemborgchapelchoir.nl
 of culemborg.okkn.nl

Komt een toerist in de kerk...

Een gemeenschap die tijd en ruimte overstijgt

“

deel zijn van de ene, katholieke kerk

Met de zomer in aantocht is in Delft het toeristenseizoen begonnen. Behalve in het hoogseizoen trekken ook in het voor- en naseizoen veel toeristen naar onze mooie Prinsenstad.

De meeste van hen zullen niet eens in de buurt van het Bagijnhof en onze mooie kerk daar komen. Veel interessanter is bijvoorbeeld een bezoek aan de Nieuwe Kerk met het praalgraf van Willem van Oranje en de crypte waar hij en zijn nazaten rusten en waar ook het graf van Hugo de Groot te vinden is. Het beklimmen van de toren van deze kerk geeft een schitterend uitzicht over de stad en de wijde omtrek. Ook de Oude Kerk trekt veel toeristen vanwege haar scheve toren en graven van beroemdheden als Piet Hein, Maarten Tromp en Johannes Vermeer. Minder opvallend is het graf van Johannes Stalpaert van der Wiele, priester en dichter en eens pastoor van het Bagijnhof.

Toeristen die op zondag naar de kerk willen, zullen in veel gevallen ook kiezen voor één van deze twee historische en imposante gebouwen of ook voor de neogotische rooms-katholieke Maria van Jessekerk.

Spontaan

Toch trekken er in het seizoen regelmatig grote groepen toeristen over het Bagijnhof en zo nu en dan mogen we een paar van die toeristen in onze vieringen begroeten. Pas geleden kreeg ik nog een mailtje uit Wales waarin een man meldde dat zijn ouders een week vakantie zouden houden in Delft. Hij vroeg of het mogelijk was dat zijn ouders in hun vakantie onze kerk aan het Bagijnhof zouden bezoeken. Na wat heen en weer gemail, kreeg ik de bevestiging dat zij op de volgende zondag de dienst zouden bijwonen en na de dienst nog wat tijd zouden hebben om de kerk rustig te bekijken en wat vragen te stellen. En zo gebeurt het vaker.

Meestal niet aangekondigd via de mail. Vaak komen toeristen spontaan de kerk binnen wandelen. Soms geholpen door de receptie van hotel of camping die onze kerk via de website gevonden hebben, soms omdat ze per toeval over het Bagijnhof lopen.

Wereldwijd

Ik vind het leuk om toeristen in de kerk te krijgen. We zijn wel eens geneigd ons daarbij af te vragen wat we daaraan hebben, wat het nut ervan is. De kans dat toeristen vaste kerkgangers worden is immers klein. Als we die kant op denken, slaan we de plank mis. Toeristen in Delft komen van over de hele wereld. In onze kerk heb ik al regelmatig gasten uit Nederland, België, Duitsland, de Britse eilanden, Frankrijk en zelfs Amerika mogen begroeten. De aanwezigheid van toeristen, veelal rooms-katholieken, maakt iets duidelijk over de

reikwijdte van de kerk. Om een belangrijk woord uit de geloofsbelijdenissen te gebruiken: toeristen wijzen ons op de katholiciteit van de kerk. Katholiek is een woord dat zich moeilijk laat vertalen. Algemeen is een te magere vertaling, denk ik. Katholiek betekent eerder zoiets als de hele wereld omvattend, toegankelijk voor iedereen, niet aan plaats en tijd gebonden.

Katholiek

Is het niet prachtig dat er wildvreemde mensen onze kerk binnenlopen en deelnemen aan onze liturgie? Door haar vorm en door de gebruiken en gewoonten in onze kerk herkennen deze mensen bij ons iets van de katholiciteit van de gehele kerk. De taal spreken ze vaak niet, de liederen kunnen ze niet meezingen, de preek verstaan ze niet. Toch neemt de liturgie, door gebaren en lichaamshoudingen ook hen mee in de lof Gods. Vaak nemen

aanwezige toeristen ook deel aan de communie. Dat raakt me elke keer weer. Met deze mensen, die ik nooit eerder gezien heb en wellicht ook nooit meer zal zien, van wie ik de taal niet spreek en hun achtergrond niet ken, breek ik het brood en deel ik de beker. Is dat niet ten diepste katholiek: los van wie je bent, wat je doet en waar je vandaan komt samen de levende Heer herkennen in een schaal met brood en een beker wijn en zo zijn aanwezigheid vieren?

Thuis

Dat is wat ik ook beleef als ik zelf op vakantie ben in het buitenland en daar op zondag een willekeurige kerk bezoek. Vaak valt de keuze op een rooms-katholieke kerk. Soms is er een mogelijkheid om een anglicaanse kerk te bezoeken en in Griekenland valt de keuze al snel op een orthodoxe kerk. Het is dan niet altijd mogelijk om deel te

nemen aan de communie, maar toch kan je dan luisterend en kijkend de liturgie mee beleven. Ver weg van huis, ben ik even thuis. Ik realiseer me dat dit ook voor toeristen geldt die een enkele keer op zondag onze eigen kerk binnen schuifelen.

We mogen daarom hopen dat we deze zomer in vele van onze kerken toeristen mogen begroeten. Behalve dat we ze prachtige gebouwen en mooie en kostbare liturgische voorwerpen kunnen laten zien, kunnen we door hen zelf nog iets veel mooiers zien: dat we deel zijn van de ene, katholieke kerk. Een gemeenschap die tijd en ruimte overstijgt. Een lichaam van mensen die zich niet laten binden door taal en cultuur, maar samen in alle verscheidenheid de aanwezigheid van haar Heer vieren. Ik heb ZIN in de zomer!

Robin Voorn, pastoor van Delft

HET PAROCHIEMOMENT

‘Schrijf nou eens op wat jou het afgelopen jaar het meest geraakt heeft in je parochie, in de vieringen’, vroegen we eerder. Een aantal lezers reageerde en zorgde zo voor een inkijk in dierbare parochiemomenten.

Van Femmy uit Amsterdam:

Voor mij is het bijzonder dat in een kleine gemeenschap veel mensen met zoveel verschillende zaken ieder hun eigen feestje kunnen vieren. En dat in een spanne van enkele uren. Toch wordt het ervaren als een feest voor/van ons allemaal. Wat er zoal op één zondagochtend in Amsterdam gebeurde: emeritus pastoor Jake Dejonge en zijn vrouw komen 's morgens de kerk binnen. Zij zijn een weekendje in Amsterdam vanwege de viering van hun 45 jarig huwelijk. Pastoor Dick Schoon hoort dat en zegt spontaan dat zij dan in de viering de huwelijkszegen moeten ontvangen. Wat al gepland staat voor die viering: twee kinderen worden gedoopt. Feest! En er is deze zondag ook kinderkerk. (In de parochie Amsterdam is dat niet wekelijks.) De collecte wordt gehouden en dan gaat het om bijdrages voor de voedselbank; pakken meel, blikken appelmoes en zo meer. Na de viering is er een gemeentemaaltijd. Amsterdam, wonderlijke passanten die hun eigen feestjes vieren in die gemeenschap.

Van Johanna uit Rotterdam:

Een speciaal parochiemoment heb ik niet, omdat er hier veel speciale momenten zijn, niet alleen tijdens de viering maar ook daarbuiten. Wat ik dit afgelopen jaar wel heel erg bijzonder vond, was het gebeuren op Witte Donderdag. Wij hadden voor het eerst een mooi rustaltaar in de kerk opgesteld. Tijdens de viering van Witte Donderdag - die heel intens was - is toen in een korte processie het allerheiligste overgebracht naar het rustaltaar, waarna er aanbidding plaats vond. Een moment waarop het stil werd, zoals altijd op Witte Donderdag, maar nu was die stilte intenser, omdat je bij het rustaltaar aanbidding kon houden. Heel speciaal, omdat jong en oud toch even kwam zitten om stil te zijn of om te bidden. Heel eenvoudig, maar iets wat heel indrukwekkend was en wat mij nog lange tijd zal bijblijven en met mij hoop ik mijn medeparochianen. Dit is één van de vele mooie en indrukwekkende momenten die ik ervaren heb binnen onze parochie, hier in hartje Rotterdam.

Van Sandra uit Alkmaar:

Een parochiemoment kiezen valt nog niet mee. Zal ik kiezen voor het koffiemoment na afloop van de dienst of de momenten dat ik daarna nog wat ga drinken met een medeparochiaan in een koffietentje? Of dat moment dat een veertienjarige binnen kwam wandelen, zoekend en vindend? Maar wat dan met dat bijzondere moment dat ik gevraagd werd om doopborg te zijn en de doopviering afgelopen paasnacht? Of zal ik toch kiezen voor de momenten dat we als 30/40-ers groep bij elkaar waren en ons geloof en onze twijfels, onze vreugde en verdriet deelden? En dan is daar nog dat moment geweest waarop de pastoor tijdens de eucharistie zo vol overtuiging het eucharistisch gebed bad, mij dat raakte en dat ik het ineens meer dan ooit geloofde en daarom ook 'zag': Christus in brood en wijn. Al deze momenten hebben een belangrijke gemeenschappelijke deler: het zijn ervaringen die alleen maar plaats konden hebben binnen onze geloofsgemeenschap. Het is het samenkomen zelf, elke week weer dat mijn bijzondere parochiemoment is.

Van Lien uit Egmond aan Zee:

Kerstnacht 2014. Misdienaar Arend Visser krijgt tijdens de viering de gelegenheid een woordje te richten tot vrienden en parochianen. Het is een ontroerend moment, want hij is al zo lang in afwachting van een nierdonor. 'Blijf alstublieft bidden dat dit snel mag gaan gebeuren,' zegt hij en hij bedankt een ieder die hem steunt. Inmiddels heeft Arend een nieuwe nier ontvangen. En heel bijzonder, zijn moeder Anneke heeft zelf een nier afgestaan aan een ander. Ontvangen en geven. De operaties van moeder en zoon vonden plaats op dezelfde dag, 15 april j.l. Arend in Leiden en Anneke in Maastricht. Zij maken het goed! Nog een parochiemoment: Achter in de kerk is op zondag 3 mei j.l. aan het begin van de eucharistieviering een gedenkplaat onthuld. Daarop staan de vijfentwintig namen geschreven van parochianen die zijn omgekomen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Na afloop van de viering was er samenkomst en ontmoeting in het Verenigingsgebouw Egmond. Vieren en gedenken is van grote betekenis; opdat wij niet vergeten!

Van Ankie uit Amersfoort:

Soms staat in de liturgiewijzer bij de schuldbelijdenis dat we 'allen staan', en soms staat er 'allen staan of knielen'. Ik hoop altijd op het laatste en soms als we 'allen staan' zak ik stiekem toch op mijn knieën. Omdat dat zo goed voelt. Het is een bijzonder moment om met z'n allen de schuldbelijdenis uit te spreken, om zo de dans van de liturgie te beginnen. Zo samen én in jezelf gekeerd, dat maakt dit stukje van de liturgie zo krachtig in mijn beleving. Daarna ben ik minder alleen en voel ik me op mijn plaats. Niet degene die de controle over het leven in eigen hand moet houden, niet degene die het zelf het beste zou moeten weten, maar in vertrouwen open staand naar wat komen gaat, met z'n allen tegelijk, met ieder die om mij heen dezelfde woorden zegt en dezelfde gebaren maakt. Daar is voor mij het overstappen van de doenerige mens naar de vierende mens.

George Blom: integer en principieel mens

9 juni 1928 - 26 mei 2015

Op 26 mei jl. overleed emeritus priester George Johan Blom. Geboren op 9 juni 1928 in Batavia (Nederlands-Indië) werd hij dus bijna 87 jaar oud. Op twintigjarige leeftijd trad hij als rechtenstudent in Amsterdam toe tot de Oud-Katholieke Kerk en een jaar later schreef hij zich in aan het Oud-Katholiek Seminarie. De diaken- en priesterwijding volgden elkaar snel op in 1953 en hij begon zijn loopbaan in de kerk als kapelaan te Egmond aan Zee. Daarna volgden de nodige parochies: Krommenie, Gouda, Oudewater en Schoonhoven, Dordrecht, Rotterdam en weer Egmond en tenslotte Hilversum.

Behalve theoloog was George Blom ook jurist en daar heeft de kerk wel gebruik van gemaakt: hij vervulde de diverse functies, zoals lid van de Commissie voor het Kerkrecht, lid van de Synodale Raad, bestuurslid van het Oud-Katholiek Ondersteunings Fonds, lid van het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken en tot tweemaal toe lid van het Collegiaal Bestuur, eerst als deken van Haarlem en later als deken van het Metropolitaan Kapittel.

George was een uiterst precies man met uitgesproken meningen, maar tegelijkertijd ook iemand die accepteerde dat anderen er andere meningen op na hielden. Ik maakte hem in het Collegiaal Bestuur mee als een uiterst correct bestuurder, die zo lang mogelijk argumenten aandroeg om zijn standpunten kracht bij te zetten, maar wanneer er eenmaal een besluit was genomen, daar met grote loyaliteit achter bleef staan, ook als hij het er inhoudelijk niet mee eens was geweest. Rekenen kon hij ook en dat kwam naar voren bij de bespreking over de honoraria van de geestelijken en bij zijn zorg om een goede oudedagsvoorziening van geestelijken en hun weduwen.

In hoeverre zijn principiële kant wel eens in de weg gezeten heeft bij zijn pastorale werk, kan ik niet beoordelen. Wel weet ik van vrij nabij dat hij er niet voor schroomde een parochiaan op het matje te roepen, omdat deze wilde scheiden. Het hielp natuurlijk niet, maar het sierde George dat hij voor zijn principes stond en die niet wilde verkwanselen vanwege de goede relaties. Zijn opvatting dat aan

priesters de 'macht' om zonden te vergeven was verleend, maakte aanvankelijk een wat juridische indruk op me, maar hij ging daar zeer integer en zeer invoelend mee om. Hij was bovenal een diep gelovig en aimabel mens, met gevoel voor humor. Hij kon aanstekelijk lachen waarbij zijn sik (die hij heel lang heeft gehad) meedeinde op de maat.

Op één punt bleef hij halsstarrig en volgde hij de algemene lijn niet en dat betrof het moment waarop de paaskaars moest worden gedooft. Voor George was dat op Hemelvaartsdag en niet op Pinksteren. Heel consequent stelde hij zich dan ook niet beschikbaar voor het dienstwerk in die korte periode, tenzij...

De kerk heeft haar priester uitgevaren op 1 juni te Hilversum. De paaskaars brandde tijdens de uitvaart als teken van de Verrezen Heer, op wie George Blom rotsvast vertrouwde. We gedenken hem dankbaar.

Emile Verbey

Dag catechese! Hallo zomer!

Jongeredag bisdom Haarlem

Het Dopersduin in Schoorl was de plek waar op 6 juni jl de jongeredag van het bisdom Haarlem werd gehouden. Bijzonder was dat dit jaar alle deelnemende jongeren jongens waren! Door een kennismakingsspel leerden de jongens elkaars namen kennen. Aansluitend begon de catechese, het dagthema was *You're God's favourite*. De jongens mochten vijf favoriete dingen van zichzelf opschrijven. Bij het oplezen van die vijf dingen moesten de jongeren raden van wie dit de favorieten zijn. Daarna werd een door de Bijbel geïnspireerd verhaal verteld, gevolgd door de verwerking. Na de lunch werd in drie teams (met zelf bedachte naam en yell) gestreden in een soort tienkamp. De teams moesten doelpunten maken, voorwerpen zoeken, hun algemene kennis paraat hebben, letters vormen met het lichaam, een kalkoenrace houden en de *mystery quest* raden. Rond vier uur 's middags was er een kleine viering rond het dagthema. Alle jongeren leverden een bijdrage. Ze deden mee in een koortje onder begeleiding van een keyboard, verzorgden de voorbeden, de lezingen of speelden mee in een sketch. Tot slot van deze vrolijke, leerzame en inspirerende dag met veel plezier en gelach was er een afsluitende barbecue met de jongeren, hun ouders en de begeleiders.

Marieke van der Wel

Zomerfeest in Utrecht

Op 14 juni waren 25 jongeren uit het aartsbisdom met hun ouders naar Utrecht gekomen om samen het zomerfeest te vieren. 's Ochtends begonnen we met een viering (thema Geduld) voor jong en oud in de Gertrudiskathedraal. Sabine en Pieter van de vormselgroep hadden deze viering samen met pastoor Bernd voorbereid. Ons geduld werd even bijzonder op de proef gesteld, toen de verlichting en techniek uitvielen en ons gevraagd werd 'Even geduld' te hebben. Het was een mooie viering, waarin de jongeren samen met de volwassenen collecteerden, preekten, op het altaar het brood en de wijn deelden en het BKU kinderkoor zong. Toen was het tijd voor het feest. Omdat dit jaar de *Tour de France* start in Utrecht, stond de dag in het teken van 'Step up de Tour'. Het was een heerlijke zonnige dag. We hebben met steps een stuk van de route gestept, onder het genot van een ijsje een aantal tijddritten gehouden en in het universiteitslab van alles geleerd over wat het fietsen met je lichaam doet. Vervolgens snel op de steps weer terug naar de pastorie. Daar kwamen de ouders binnendruppelen en met Franse hapjes en drankjes, crêpes met fruit en ijs, werd het nog heel laat in Utrecht.

Manon Ruys

Utrecht - Manilla

50 jaar intercommunie met IFI

Op 22 september 1965 werd een overeenkomst getekend waarin de oud-katholieke kerken en de Onafhankelijke Filipijnse Kerk (IFI) verklaarden met elkaar in volle kerkelijke gemeenschap te treden. Voor de oud-katholieken betekende dit een zichtbaar resultaat voor hun streven naar hereniging van de christelijke kerken en voor de Filipijnen een erkenning van hun katholiciteit.

De gemeenschap die zo ontstond werd door velen gezien als een relatie op papier. Toch is die kerkelijke gemeenschap door de inzet van een aantal mensen en door de ongekende veranderingen op het gebied van communicatie tot een vorm van echte kerkelijke gemeenschap uitgegroeid. Omdat de *Obispo Maximo*, Ephraïm Fajutagana, de priemaat van de IFI, onlangs voor de *Evangelische Kirchentag* in Stuttgart was, deed zich de mogelijkheid voor om in Utrecht op 12 juni jl dit vijftigjarig 'concordaat' op bescheiden wijze te vieren met een klein symposium.

Symposium

De inleidingen stonden in het teken van vijftig jaar solidariteit als een bijdrage aan de oecumenische beweging. Zo belichtten dr. Franz Segberts vanuit het perspectief van de Unie van Utrecht en priester Edoï Ruazol vanuit dat van de IFI wat de betekenis van deze speciale band voor hun kerken is. Dr. Martin Robra van de Wereldraad van Kerken zag deze band tussen Europese en Aziatische kerken als een bijzondere bijdrage aan de gezamenlijke pelgrimage van de kerken voor gerechtigheid en vrede. De intercommunie kreeg zichtbare gestalte

in een eucharistieviering in de kathedraal, waarin de *Obispo Maximo* preekte.

Ontstaan

De *Iglesia Filipina Independiente* ontstond begin twintigste eeuw na afscheiding van de Rooms-Katholieke Kerk en is terug te voeren op de strijd tegen machtsmisbruik door een deel van de Spaanse geestelijken. In 1896 brak in de Filipijnen (tot dan een Spaanse kolonie) een revolutie uit, waarin priester Gregorio Aglipay een belangrijke rol speelde. Te midden van alle politieke veranderingen werd in 1902 tijdens een bijeenkomst van de Union Obrera Democratica, de eerste vakbond op de Filipijnen, de IFI opgericht met Gregorio Aglipay als hoofd. In de eerste jaren bleef de IFI voor een groot deel trouw aan de katholieke leer. Later werd zij beïnvloed door het vrijzinnige unitarisme. Na de dood van Aglipay in 1940 werd de geloofsleer van de kerk weer katholiek. In 1961 kwam het tot *full communion* met de anglicaanse gemeenschap en daardoor in 1965 met de Unie van Utrecht. Sinds de jaren tachtig werden de banden tussen de Unie van Utrecht en de IFI

verder aangehaald. Niet alleen door bezoeken van bisschoppen, maar ook door praktische inzet van hulp door de oud-katholieke missieorganisaties en theologen die op de Filipijnen gastcolleges verzorgden. Zo hebben pastoor Wim de Boer en zijn vrouw Clemence een tijd op de Filipijnen gewerkt en bezocht pastoor Remco Robinson vorig jaar zomer de Filipijnen om les te geven aan de IFI-priesteropleiding. Na 1993 groeide in de IFI het besef van haar taak om te helpen de Filipijnen tot een rechtvaardiger samenleving te maken. Bisschop Alberto Ramento probeerde te bemiddelen in de burgeroorlog op de Zuidelijk Filipijnen. In 2006 werd hij vanwege zijn inzet voor gerechtigheid en vrede vermoord. De IFI telt momenteel zo'n drie miljoen leden en is daarmee de tweede kerk in de Filipijnen.

Over grenzen

Om erachter te komen wat de betekenis van de kerkelijke gemeenschap tussen de OKKN en IFI is, sprak ik met professor Peter-Ben Smit. Hij assisteert van oud-katholieke zijde in de Filipijnse parochie in Amsterdam. Volgens Smit betekent

voor de oud-katholieke kerken de band met de IFI een spannend oecumenisch experiment. Door dit contact met een katholieke kerk in Azië kijken zij over hun Europese grenzen heen en worden zij betrokken bij de inzet voor gerechtigheid en vrede. In Nederland resulteerde dit bijvoorbeeld in een actieve ondersteuning door de Aartsbisschop van Utrecht van de vredesprocessen op de Filipijnen en in steun van de kerk aan een campagne voor de bescherming van mensen zonder geldige verblijfsdocumenten. Voor de IFI betekent deze band dat zij uit haar historisch gegroeide isolement komen. In de laatste decennia zijn door de slechte economische omstandigheden rond de acht miljoen Filipijnen, waarvan twee derde vrouwen, over de wereld uitgezwermd als gastarbeider of au pair om in het levensonderhoud van henzelf en hun achtergebleven familie te voorzien. Velen van hen zijn ook in Nederland terechtgekomen. Ook voor hen voelt de IFI zich verantwoordelijk.

IFI aan de Ruysdaelstraat

In Amsterdam is in 2011 een parochie opgericht waar mensen afkomstig van de Filipijnen, die hun

kerkelijke wortels in de IFI of in een andere niet rooms-katholieke kerk hebben, zich thuis kunnen voelen. De laatsten zijn hoofdzakelijk afkomstig uit de *United Church of Christ in the Philippines* (UCCP), een samensmelting van een zestal protestantse kerken. Iedere derde zondag van de maand wordt om 14.00 uur in de oud-katholieke kerk aan Ruysdaelstraat een eucharistieviering gehouden. De liturgie van deze viering is die van de IFI en de celebrant is een oud-katholieke of anglicaanse priester. Predikant is meestal Cesar Taguba, predikant van de UCCP, die als senior pastor voor de pastorale zorg verantwoordelijk is. De vieringen worden gemiddeld door zo'n dertig deelnemers bezocht. Zij kenmerken zich door levendige koorzang en een emotionele betrokkenheid. Het kerkbezoek vertoont juist dan een stijging als zich op de Filipijnen een natuurramp of een ernstig maatschappelijk incident heeft voorgedaan. Belangrijk is dan ook voor deze gemeenschap de grote aandacht die er wordt gegeven aan onderling pastoraat en ondersteuning aan mensen in nood. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de au pairs. Dat gebeurde niet alleen met het tonen van een

film over het lot van au pairs, maar ook met een *Au Pair Recognition Sunday*, een zondag met speciale aandacht en waardering voor au pairs. Pastor Taguba is eveneens betrokken bij de zielzorg aan Filipijnse zeelui, die Nederlandse havens aandoen.

De IFI-gemeenschap in Amsterdam is niet in staat om al haar eigen kosten te dragen, zij wordt financieel ondersteund door de Bisschopskas van Haarlem. De parochie functioneert onder het toezicht en de zorg van de Bisschop van Haarlem. Op zichzelf al een interessant gegeven gelet op de in deze Filipijnse parochie samenwerkende christelijke groepen. De band met de Oud-Katholieke Kerk verbindt deze groep met de grotere gemeenschap van christenen in Nederland. Zo is het papier van 1965 toch tot een levende werkelijkheid geworden.

Wietse van der Velde

Zie ook:
www.ifi.ph
okkn.nl, onder oecumene, bijzondere banden
zeeland.okkn.nl, zoekterm: IFI)
stpaulus.okkn.nl, onder projecten, Filipijnen

Even kijken bij ... Amersfoort

Inspiratie voor het leven 'door de week'

Wij komen iedere week bij elkaar in onze mooie, oude kerk in de binnenstad van Amersfoort. Onze parochie kent zo'n 350 parochianen van wie je de helft 'betrokken' zou kunnen noemen. Bijna al die betrokken parochianen hebben wel minimaal één vrijwilligerstaak: koster, lector, koffieschenker, koorlid, acoliet, enzovoort. Op een gemiddelde zondag zitten er zo'n zestig à zeventig parochianen in de kerk. Bijna altijd zien we wel een of meer nieuwe gezichten en regelmatig leidt dat tot gastlidmaatschappen en toetredingen.

Al kun je dat van jezelf moeilijk beoordelen, ik vermoed dat we een tamelijk open parochie zijn, met de bereidheid om nieuwe mensen op te nemen en ook hun inbreng serieus te nemen. De onderlinge verbondenheid is groot, ook al wonen we fysiek niet allemaal dicht bij elkaar. Die verbondenheid is vooral merkbaar bij ziekte en rouw en trouw. De koffie na iedere viering draagt zeker bij aan die onderlinge verbondenheid. Daarnaast is er een kleine werkgroep die zich vooral richt op de senioren, met onder andere een jaarlijks uitje en een adventsmaaltijd. Een aantal parochianen komt, buiten de vieringen, maandelijks bij elkaar in een zogeheten huiskring om een Bijbeltekst te lezen en over de betekenis daarvan in ieders leven te spreken.

Wat ons vooral bindt is de zondagse viering. Dat is als regel een eucharistieviering en eenmaal in de maand een dienst van Schrift en Gebed. Deze diensten van Schrift en Gebed, verzorgd door telkens twee van onze tien lecto-

ren, worden zeer gewaardeerd in de parochie. Omdat onze vorige pastoor slechts gedeeltelijk beschikbaar was en onze huidige pastor nog priester gewijd 'moet' worden, zijn we redelijk gewend aan verschillende voorgangers en verschillende stijlen. Toch kun je denk ik wel zeggen dat we redelijk 'modern' zijn in die zin dat we open staan naar de wereld en ook bij liturgische gebruiken ons regelmatig afvragen of, en zo ja hoe ze verstaanbaar kunnen blijven. Een koor, een aantal organisten en een werkgroep liturgie steken samen met de voorgangers veel energie in goed verzorgde vieringen.

Door de wisseling van pastores vorig jaar september was er in het afgelopen jaar maar een beperkt vormingsaanbod. Gelukkig werd dat door veel parochianen gemist! We zijn dan ook op dit moment druk doende om voor het komend seizoen een aantrekkelijk aanbod te ontwikkelen, gericht op verdieping van het geloofsleven maar zeker ook op verbondenheid daarin met elkaar.

Onze parochie heeft een actieve diaconale werkgroep, die de parochie uitnodigt om de blik ook naar buiten te richten. Zo hebben we een vaste lijn naar de Amersfoortse voedselbank en organiseert de diaconale werkgroep twee of drie andere activiteiten per jaar voor projecten in ons land of ver weg die gericht zijn op hulp aan mensen in de knel.

Oecumenisch zijn we vooral gericht op de andere binnenstadskerken. Zo is er in onze

Naam: Parochie van de H. Georgius
Aanwezig sinds: 1248 (op de huidige plaats sinds 1693, in dit gebouw sinds 1927)
Gemiddeld aantal bezoekers: 65
Website: amersfoort.okkn.nl

kerk al zeven jaar het wekelijks avondgebed van de binnenstadskerken, zijn we dit jaar gezamenlijk op Aswoensdag op weg gegaan naar Pasen en hielden we twee vastenmaaltijden. Ook bij de tweejaarlijkse Kerkennacht stemmen we de activiteiten van de kerken in de binnenstad op elkaar af.

Wat we op dit moment een beetje missen zijn kinderen. Met weinig kinderen is het ingewikkeld om een goede kinderkerk te organiseren. Hoe doe je dat met weinig kinderen, die ook nog behoorlijk van leeftijd verschillen? Bovendien is het voor kinderen veel plezieriger als ze met 'meer' zijn. Kortom, daar zitten we op dit moment een beetje mee te puzzelen. Maar al eerder hebben we een soort golfbeweging gezien. Juist op het moment dat je niet meer zo goed weet hoe verder, dienen zich wat gezinnen met kinderen aan en 'loopt' het weer.

In alle bescheidenheid zijn we wel een beetje trots op onze parochie: een levende gemeenschap met ruimte voor zoekers en gelovers, waarin de vieringen niet alleen 'mooi en goed verzorgd' zijn, maar ook inspiratie bieden voor het leven 'door de week'.

Lydia Janssen, lid kerkbestuur parochie H. Georgius in Amersfoort

Het Ding van ...
Elke parochie heeft wel iets opvallends in haar bezit. Wilt u weten wat Het Ding van Amersfoort is? Kijk dan op www.okkn.nl

Paaswake

Palmpasen

Parochievergadering

Jubilea Veertig jaar

Op 26 april jl vierde **Jacob Spaans** zijn veertigjarig priesterjubileum. Spaans begon als diaken in Alkmaar. Na het afleggen van het kerkelijk examen werd hij door de toenmalige bisschop van Haarlem, mgr. Gerhardus Anselmus van Kleef, tot priester gewijd en kon hij als volwaardig priester in Alkmaar worden aangesteld. In die veertig jaar heeft hij veel parochies gediend. Jacob Spaans is een orgelkenner en schreef een boek over de geschiedenis van de oud-katholieke kerk in Dordrecht. Momenteel is hij beheerder van de oud-katholieke kerk in Aalsmeer.

Ook voor pastoor **Piet Coemans** is het dit jaar veertig jaar geleden dat hij de priesterwijding ontving. Hij viert het jubileum in Eindhoven op 28 juni met een dankdag en een dag later in Maastricht. Coemans wil liever geen cadeautjes om zelf uit te pakken, maar giften voor het 'Petrusfonds' zijn van harte welkom. Met het ontvangen geld wordt verder geïnvesteerd in vernieuwing van het kerkgebouw in Eindhoven en kan inventaris worden aangekocht.

Jansenius Lezing in Culemborg

C. Jansenius door Antony van der Does

Het historisch genootschap A.W.K. Voet van Oudheusden, de historische vereniging van Culemborg, organiseert in de oud-katholieke kerk aldaar op 19 september aanstaande een lezing over Cornelius Jansenius, de grondlegger van het jansenisme. Het jansenisme is een religieuze en politieke beweging uit de zeventiende en achttiende eeuw, die zich vooral in Frankrijk ontwikkelde als reactie op bepaalde ontwikkelingen in de katholieke kerk. Toen het Utrechtse kapittel in 1723 zelf een opvolger voor de door Rome van jansenisme beschuldigde en ontslagen aartsbisschop Petrus Codde koos, veroorzaakte dit een schisma tussen Rome en de Oud-Bisschoppelijke Cle-rezie (later Oud-Katholieke Kerk). Professor H. Bots, voormalig decaan van de letteren-faculteit van de Radboud Universiteit, zal de lezing verzorgen voor de leden van het genootschap, maar ook andere belangstellenden zijn welkom. Tevens zal koster Jaap van Oort iets vertellen over de geschiedenis van de kerk en worden enige kostbare gewaden en vaatwerk uit de middeleeuwen getoond. De aanvang van de lezing is 15.15 uur. Adres: Varkensmarkt 18, Culemborg.

Kerk Binnenstebuiten Kerkennacht 2015

In het weekeinde van 19 en 20 juni was het weer Kerkennacht in een groot aantal plaatsen in Nederland. Enkele honderden kerken en kapellen deden hun deuren open en lieten zien wat ze in huis hebben. Ook een aantal oud-katholieke parochies heeft ingehaakt op dit tweejaarlijks 'oecumenisch event', met dit jaar als thema: Kerk Binnenstebuiten. Een greep uit de programma's in de parochies in Alkmaar, Amersfoort, Arnhem, Delft, Hilversum, Leiden, Rotterdam en Utrecht: een interactief toneelstukje gespeeld met de bezoekers, gebedsdiensten, een tentoonstelling van devotieprenten met engelen plus een workshop engelen beschilderen, kazuifeltentoonstelling, zangworkshop, Torenschop, kerkpleinen met koffie, thee en fris of wijn, fris en vuurkorf, een kinderkoor, poëzie en andere mooie teksten, klassieke, jazzy en hedendaagse muziek voor orgel, saxofoon, trombone, akoestisch gitaar, mannenstemmen, vrouwensolist en meer. Voor 2017 staat een nieuwe Kerkennacht gepland. Op de websites van de parochies, op www.kerkennacht.nl en op de Facebookpagina Kerkennacht Nederland staat voldoende om nu al ideeën op te doen!

Officiële berichten

De Aartsbisschop van Utrecht heeft:

- Met ingang van 1 mei 2015 dhr. R.A. Vuijk en dhr. G. van der Veer eervol ontslag verleend als kerkmeester van de parochie van de H. Johannes de Doper te Gouda. Met ingang van 1 juni 2015 zijn mw. C.H.G. Caris-de Graaf en dhr W.J.E.M. Wolff aangesteld als kerkmeester van deze parochie, voor de periode van vier jaren
- Met ingang van 22 maart mw. A. Sonnenschein-Vrijhof herbenoemd tot lector van het Aartsbisdom Utrecht, voor de periode van vier jaren.
- Met ingang van 1 mei 2015 mw. L. van Straaten benoemd tot lector van het Aartsbisdom Utrecht, voor de periode van één jaar.
- Met ingang van 1 juni 2015 mw. N. Molenaar aangesteld als kerkmeester van de parochie van de H. Maria Maior te Dordrecht, voor de periode van vier jaren.
- Met ingang van 1 juli 2015 dhr. R.W.Verheul opnieuw aangesteld (met dispensatie) als kerkmeester van de parochie van de H. Maria, Jakobus en Gertrudis te Utrecht, voor een periode van twee jaren.
- Met ingang van 1 juli 2015 mw. J.Kooij, mw. A.Ligteringen en dhr. J.C.Bezemer herbenoemd tot lector van het Aartsbisdom Utrecht, voor de periode van vier jaren.
- Met ingang van 1 augustus 2015 mw. M.J.B. Kersaan en dhr. D.C.H. Ross herbenoemd tot lector van het Aartsbisdom Utrecht, voor de periode van vier jaren.

De bisschop van Haarlem heeft:

- Met ingang van 1 juni 2015 dhr. J.W. Mulder eervol ontslag verleend als kerkmeester van de parochie van de H. Agnes te Egmond.
- Met ingang van 1 maart 2015 mw. T.M. Visser-Groot herbenoemd tot lector van het Bisdom Haarlem, voor de periode van vier jaren.
- Met ingang van 1 juli 2015 mw. L.E. Zwart-Vuil en mw. C.M. Offerhaus-Draijer eervol ontslag verleend als kerkmeester van de parochie van de H. Agnes te Egmond. Per diezelfde datum is mw. C.H. Gravemaker aangesteld als kerkmeester van deze parochie, voor de periode van vier jaren.
- Met ingang van 1 juli 2015 dhr. D.J. Karreman opnieuw aangesteld als kerkmeester van de parochie van de H.H. Gummarus en Pancratius te Enkhuizen.
- Met ingang van 1 juli 2015 mw. C. van Leeuwen en dhr. J. van de Pieterman eervol ontslag verleend als kerkmeester van de parochie van de H.H. Adelbertus

en Engelmundus te IJmuiden.

- Met ingang van 1 juli 2015 mw. A.M. Kossen eervol ontslag verleend als kerkmeester van de parochie van de H. Nicolaas te Den Helder. Per diezelfde datum is dhr. R.H.J. Propstra opnieuw aangesteld (met dispensatie) als kerkmeester van deze parochie voor de periode van vier jaren.

Het Episcopaat heeft:

- Met ingang van 1 mei 2015 de zeereerwaarde vrouw M. Liebler en de zeereerwaarde heer R.W. Frede herbenoemd als lid van de Adviescommissie inzake kandidaten ambtsbedieningen, voor de periode van vier jaren.

Namens het Collegiaal Bestuur,
M. Konings-Roobol, secretaris

Agenda

3 - 6 juli, Doetinchem

Werkweek Oud-Katholieke Spiritualiteit,
Willibrord Abdij

4 - 10 juli, Utrecht

Summerschool

Om het gesprek gaande te houden, om nog eens terug te kijken en om te zien wat je gemist hebt:

Alle documenten, brochures, teksten, foto's en video's van het oud-katholiekcongres 2014 zijn verzameld op de internationale site van de Unie van Utrecht. Om te bekijken en te downloaden: www.utrechter-union.org/?b=445

Colofon

De Oud-Katholiek is een periodieke uitgave van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland, verschijnt zeven keer per jaar en wordt verspreid op alle oud-katholieke adressen in Nederland.

Redactie

Yvonne van Doesum, Robert Frede, Inge van Maaren, Adrie Paasen, Louis Runhaar, Wietse van der Velde, Emile Verhey.

Redactieadres

redactie@okkn.nl of:
Kamerlingh Onnesweg 167
1223 JE Hilversum

Vormgeving

Sync. Creatieve Producties, Hilversum

Productie

Nilsson, Goes
ISSN 0 167 3963

Redactiesluiting: 25 juli 2015

De volgende Oud-Katholiek verschijnt begin september.

Abonnement

Bent u niet oud-katholiek maar wilt u deze uitgave wel graag ontvangen? Voor € 25,- per jaar zenden wij u het blad graag toe. Een briefje met volledige adresgegevens kan naar: registratie De Oud-Katholiek, Koningin Wilhelminalaan 3, 3818 HN Amersfoort. Of: info@okkn.nl

Giften welkom op: NL68 INGB 0000 2250 00 t.n.v. Oud-Katholieke Kerk van Nederland te Amersfoort.

Verantwoording foto's (voor zover bekend):

pg 1,10,12,13 I. van Maaren, pg 4,6,14,24 D. van Maaren, pg 9 E. Peijnenburg, pg 16,22 B. Holwerda, pg 17 N. Sarot, J. Eilander, pg 18 IFI, R.Robinson, Nadine, pg 20 parochie Amersfoort

'Midden op het plein van de stad en omgeven door de rivier stond de levensboom, die twaalfmaal vrucht draagt, elke maand eens; en zijn loof brengt de volken genezing.'

Openbaring 22,2